

SITUAȚIA CURENTĂ A INDUSTRIEI CĂRNII ȘI PRODUSELOR DIN CARNE DIN REPUBLICA MOLDOVA

A. Oberșt,

Universitatea Tehnică a Moldovei

Industria alimentară se poate numi ca una din cele mai importante sectoare a oricărui stat, inclusiv și a Republicii Moldova, reprezentând baza „aprovizionării” populației cu produse alimentare. Această industrie este semnificativă în economia țării și rămâne a fi una strategică.

Situația întreprinderilor din industria alimentară și a băuturilor este destul de dificilă. Lipsa de materii prime, lipsa protejării din partea statului, pătrunderea neînsemnată pe piețele externe, relațiile dintre Republica Moldova și țările occidentale, toate particularitățile susnumite duc la micșorarea eficienței producătorilor autohtoni și scăderea competitivității a acestora.

Această situație s-a agravat cu fenomenul negativ al naturii ca seceta anului 2007. Pierderile totale în urma acestei cataclizme nu sunt estimate definitiv și sunt relative. Seceta care a compromis recolta din acest an exercită o serie influențe, unele paradoxale, asupra unor sectoare ale industriei alimentare. Astfel, în mod bizar, industria cărnii pe termen scurt a beneficiat de secetă, deoarece din cauza problemelor financiare, producătorii din sectorul zootehnic sunt nevoiți să sacrifice în masă șeptelul de animale. Însă, asemenea sectoare ca fabricarea produselor lactate și conservelor de fructe și legume, precum și a produselor din tutun suferă din cauza deficitului de materie primă. Pierderile sunt enorme, însoțite de majorarea prețurilor la produsele alimentare și de noi dificultăți pentru agricultorii și autorități în aplanarea crizei. Pe acest fundal, comunitatea internațională a început să acorde Republicii Moldova diferite ajutoare financiare și materiale. În același timp, autoritățile caută mecanisme pe termen lung, care ar permite evitarea unor consecințe atât dramatice în viitor.

Deci, seceta din anul curent se reflectă asupra situației în industria alimentară deoarece ea este interdependentă de agricultura țării.

Industria de prelucrare a cărnii și produselor din carne este o industrie strategică pentru Republica Moldova și este preocupată de producerea produselor de prima necesitate.

După cum se știe carnea și produsele din carne constituie o sursă alimentară de bază în hrana omului. Prin compoziția chimică echilibrată în trofine cu valoarea biologică ridicată, proteine

complete, grăsimi, substanțe minerale și vitamine, digestibilitatea înaltă și calitățile sale dietico-culinare apreciabile, carnea reprezintă un aliment indispensabil în hrana omului.

În conformitate cu calculele FAO (Food and Agriculture Organization of the Unated Nations) prezentate în tab.1 producerea mondială a cărnii în 2006 a crescut cu 1,6% față de anul 2005. Dar în același timp vânzările mondiale a cărnii au crescut numai cu 0,6%.

Tabelul 1. Examinarea pieței mondiale de carne.

Indicatorii	2004	2005	2006	Ritmul de creștere 2006/2005 (%)
	milioane tone			
Producerea cărnii, total din care:	260,3	268,1	272,5	+1,6
De bovină	63,1	64,3	65,9	+2,5
De găină	78,9	81,9	81,0	-1,1
Porcină	100,4	103,7	107,0	+3,2
Ovine	12,7	13,0	13,3	+2,6
Vânzările totale, din care	19,0	20,5	20,7	+0,6
De bovină	6,1	6,5	6,7	+2,9
De găină	7,5	8,3	8,0	-3
Porcină	4,5	4,7	4,9	+3,2
Ovine	0,71	0,78	0,81	+4,2

Totodată cu creșterea producerii cărnii se manifestă creșterea consumului cărnii pe un cap locuitor în lume, după datele, prezentate în tab.2, se observă că în mediu, anual se consumă de către un individ, circa 42 kg de carne, dar dacă îl detaliem acest indicator în originea țărilor după gradul de dezvoltare, atunci observăm, că în țările dezvoltate acest consum este de 83 kg în anul 2006, ceea ce în 2,5 ori mai mult decât în țările cu economia în curs de dezvoltare. Dar populația Republicii Moldova cu fiecare an consumă mai multă carne și această creștere se datorează majorării volumelor de producere a cărnii și cu părere de rău scăderii numărului total al populației. Dar comparând acest indicator cu situația mondială observăm că țara noastră este aproximativ la același nivel cu țările aflate în curs de dezvoltare.

Tabelul 2. Consumul cărnii pe un cap locuitor kg/an

Indicatorii	2004	2005	2006	Ritmul de creștere 2006/2005 %
În lume	40,8	41,5	41,7	+0,5
Țările dezvoltate	82,2	83,1	83	-0,1
Țările în curs de dezvoltare	29,8	30,7	31,1	+1,3
Republica Moldova	30,2	30,3	37,6	+24

Cu toate că industria de producere și prelucrare a cărnii și produselor din carne deține o pondere mică în volumul total al industriei alimentare și a băuturilor al Republicii Moldova în mediu 6-7% ea este de o importanță vitală deoarece este supusă cererii zilnice din partea consumatorilor autohtoni și nu numai.

Tabelul 3. Evoluția dezvoltării a industriei de prelucrare a cărnii

Indicatorii	2004	2005	2006	Ritmul de creștere 2006/2005, %
Producerea cărnii, tone	8979,1	5858,4	2204,1	-62,4
Producerea mezelurilor, tone	12966,3	14084,0	12522,9	-11,1
Conserve din carne, tone	2200,4	635,7	434,8	-31,6
Export carne, mii dolari SUA	8728,0	1902,8	*	-
Export preparate din carne, din pește, mii dolari SUA	2969,0	1329,1	*	-
Import carne, mii dolari SUA	19934,3	32146,0	*	-
Import preparate din carne, din pește, mii dolari SUA	6372,6	8835,6	*	-

* - datele perioadei corespunzătoare la momentul elaborării articolului lipseau

Conform datelor prezentate de către Ministerul agriculturii și industriei alimentare consumul intern anual al cărnii este de cca. 135 mii tone. În anul 2006 în Republica Moldova a fost produsă aproximativ 98 mii tone de carne ceea ce cu 13 mii tone mai mult în comparație cu anul 2005. Deci pentru satisfacerea cerințelor interne noi am importat 37 mii tone de carne.

Pentru o analiza mai amplă vom decurge la datele statistice a Republicii Moldova, care sunt reflectate în tabelul 3. Analizând aceste date noi putem menționa ca pe parcursul la trei ani producerea cărnii în unități naturale descrește esențial ajungând în 2006 să micșoreze cu circa

63%, dar analizând situația din cadrul producerii mezelurilor vedem o tendință opusă, adică în 2005 ea a crescut cu 2 tone, dar în anul următor se evidențiază descreștere în aceleași proporții, în unități procentuale – 11%. Deci putem face următoarea concluzie că în industria cărnii persistă o problemă esențială legată de lipsa materiei prime, tot acest lucru ne arată și importul cărnii care în 2006 era de 17 ori mai mare decât exportul.

Nu ne rămâne decât să constatăm un eșec al economiei de piață în sectorul zootehnic al Republicii Moldova, deoarece pierderile valutare pentru acoperirea satisfacției interne în aceste produse sunt esențiale, ceea ce duce la provocarea deficitului comerțului exterior al țării.

La finele anului 2006, conform relatărilor mass-media, situația din sectorul zootehnic a constituit obiectul unei discuții în cadrul ședinței a conducerii supreme a țării. Conform noutăților stipulate în revista „B&F-Profit” Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în colaborare cu Ministerul Finanțelor, va elabora propuneri privind restituirea TVA la importul resurselor de prăsilă, utilajelor tehnologice și al tehnicii destinate utilării și deservirii fermelor zootehnice. Scopul acestor propuneri este de a încuraja producția de lactate și carne de vită. Totodată în acest scop Banca Națională va elabora modificări în legislația sistemului de acordare a creditelor acestor categorii de agricultori. De și aceste propuneri au avut loc în luna martie, mai este nevoie de timp că în final să putem concluziona eficiența acestor propuneri.

Soluționarea multiplelor și complecatelor probleme ardente pentru industria cărnii necesită o identificare a factorilor nefavorabili pentru stimularea și menținerea interesului gospodăriilor țărănești și fermierilor față de creșterea bovinelor și porcinelor, sporirea aportului acestor gospodării pentru asigurarea maximum posibilă a consumului intern de produse din carne, creșterea suficientă a exportului acestora. Ce paralel ar da un dublu efect prin rezolvarea problemelor de originea socială în spațiul rural.

Bibliografie

1. Anuarul Statistic al Republicii Moldova 2006.
2. Sârbu I., Georgescu N. Managementul întreprinderii, Alma-Mater, Sibiu, 2003.
3. www.fao.org

Recomandat spre publicare: 03.11.2007.